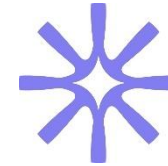
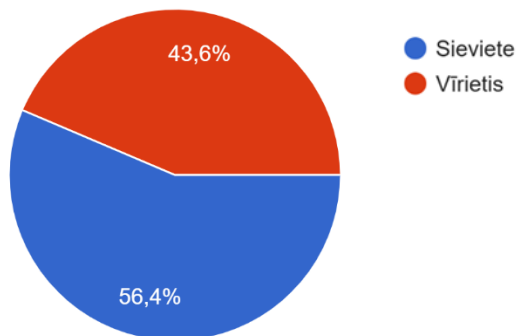

Ludzas novada jauniešu aptauja 2025 ZIŅOJUMS

Lai noskaidrotu jauniešu viedokli par dzīves kvalitāti un līdzdalību sabiedriskajā dzīvē, kā arī veicinātu viņu iesaisti darba ar jaunatni uzlabošanā Ludzas novadā, laika posmā no 2025. gada 1. februāra līdz 15. aprīlim tika veikta Ludzas novada jauniešu aptauja. Tajā piedalījās 268 respondenti vecumā no 13 līdz 25 (25+) gadiem.

Kopumā pētījuma aptauja sastāvēja no 60 jautājumiem, no kuriem 8 bija atvērtie un 52 – slēgtie jautājumi.

Attēls Nr. 1
RESPONDENTU DZIMUMS

Aktīvākie ir pamatskolas un vidusskolas vecuma jaunieši, iespējams, pateicoties skolu iesaistei. Tikai 18,2 % respondentu bija vecumā 19–25 gadi. Tas var liecināt par to,

RESPONDENTU PROFILS

Dzimums:

Sievietes – 56,4 %

Vīrieši – 43,6 %

Vecums:

13–15 gadi – 47,4 %

16–18 gadi – 37,7 %

19–25 gadi – 18,2 %

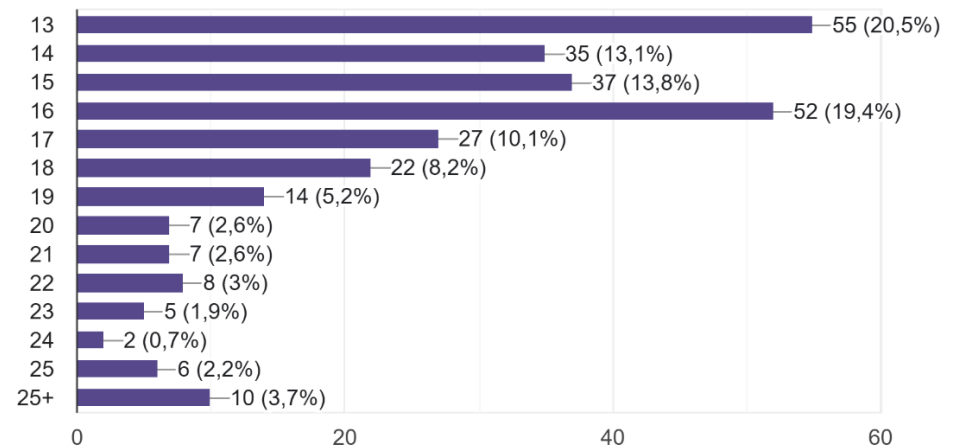
Tautība:

Latviešu – 77 %

Krievu – 20 %

Cita – 3 %

(Skat. attēlu Nr. 1 un attēlu Nr. 2)

Attēls Nr. 2
RESPONDENTU VECUMS

ka daudzi jaunieši šajā vecumā mācās vai strādā ārpus novada (piemēram, Rīgā vai ārzemēs) un ir samazināta viņu saikne ar vietējo kopienu un pašvaldības aktivitātēm.

Aptaujā piedalījās jaunieši no 3 Ludzas novada pilsētām un 21 pagastiem, praktiski aptverot visu novada teritoriju. Nepiedalījās jaunieši no Lauderu pagasta. Respondenti tika aicināti norādīt savu pastāvīgo dzīvesvietu Ludzas novadā.

Ludzas pilsēta – 38,4 %
 Zilupes pilsēta – 11,2 %
 Kārsavas pilsēta – 9,7 %
 Malnavas pagasts – 4,5 %

Pa 2,2 % respondentu pārstāvēja: Briģu pagastu, Isnaudas pagastu, Mērdzenes pagastu, Zvirgzdenes pagastu.

Pa 1,9 % – Pasienes pagastu, Salnavas pagastu.

Pa 1,5 % – Mežvidu pagastu, Ņukšu pagastu.

1,1 % respondentu bija no Lauderu pagasta.

Citi pārstāvētie pagasti, kuros respondentu skaits bija mazāks par 1 %: Ciblas pagasts, Pureņu pagasts, Pušmucovas pagasts, Zaļesjes pagasts.

(Skat. attēlu Nr. 3)

Attēls Nr. 3
 RESPONDENTU DZĪVESVIETA

Jauniešu viedokļi par darbu ar jaunatni novadā ir daudzveidīgi. Uz jautājumu **“Vai esi apmierināts/-a ar jaunatnes darbu, kas tiek veikts Tavā dzīvesvietā?”** gandrīz puse jeb 45,5% aptaujāto norādījuši, ka ir apmierināti ar piedāvātajiem pasākumiem un aktivitātēm. Tomēr nozīmīga daļa jeb 37,6% atbildējuši, ka viņiem ir grūti pateikt savu viedokli, bet 15,8% skaidri norādījuši, ka nav apmierināti. Tāpat 8,3% respondentu apgalvoja, ka šāds darbs viņu dzīvesvietā vispār netiek veikts. Atsevišķi komentāri norādīja uz vēlmi pēc plašāka pasākumu klāsta. Daži respondenti uzsvēra, ka paši aktivitātēs nepiedalās vai par tām neinteresējas.

Lai izzinātu jauniešu viedokli par mobilā darba ar jaunatni nepieciešamību, aptaujā tika iekļauts jautājums **“Vai Tu iesaistītos, ja jaunatnes darbinieki regulāri brauktu uz Tavu dzīvesvietu ar aktivitātēm – pasākumiem, sporta aktivitātēm, diskusijām, radošajām darbnīcām un tml.?”**. Gandrīz puse jeb 47,8% atbildēja, ka iesaistītos. Vēl 35,8% norādīja, ka viņiem ir grūti pateikt, savukārt 18,7% pauda, ka šādās aktivitātēs nepiedalītos. Komentāros daļa respondentu uzsvēra, ka viņu dalība būtu atkarīga no pasākumu satura un

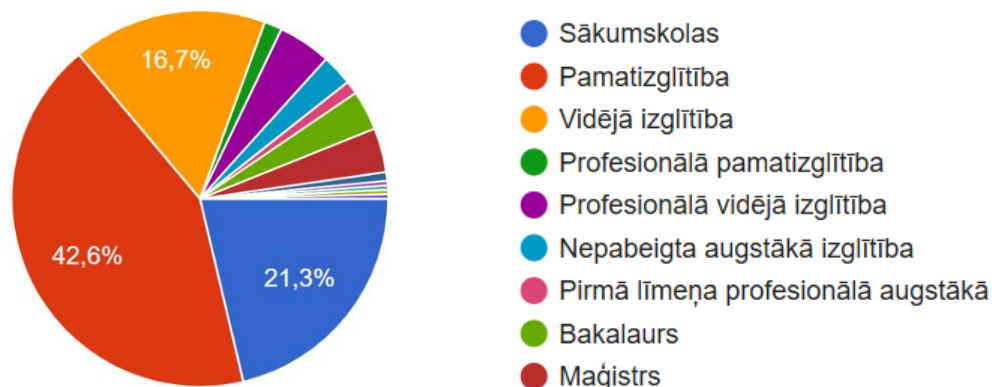
atbilstības interesēm, piemēram, dažiem būtu svarīgi, lai aktivitātes būtu saistītas ar armiju vai robezsardzi.

Kopumā novada jauniešu sabiedrībā ir gan apmierinātība ar jaunatnes darbu, gan trūkst informācijas vai motivācijas iesaistīties. Lielā neizlēmušo daļa liecina par vajadzību labāk skaidrot aktivitāšu saturu, mērķus un ieguvumus. Tāpat atsevišķi komentāri uzrāda interesi pēc plašāka pasākumu piedāvājuma un lielāka finansiāla atbalsta.

IZGLĪTĪBA UN NODARBINĀTĪBA

Aptaujā tika apkopota informācija par jauniešu izglītību un viņu profesionālajām interesēm. Uz aptaujas norises brīdī 42,8% jauniešu bija ieguvuši pamatzglītību, kas veido lielāko respondentu daļu. Otrā lielākā grupa – 21,2% – bija ar sākumskolas izglītību, savukārt 16,7% bija ieguvuši vidējo izglītību. Profesionālo vidējo izglītību bija ieguvuši 4,5%, bet neliela daļa – 3,8% – bija ar maģistra grādu. Bakalaura izglītība bija 3,4% respondentu, 2,7% norādīja, ka viņiem ir nepabeigta augstākā izglītība, savukārt 4,9% bija citas izglītības ieguves formas. (Skat. attēlu Nr. 4)

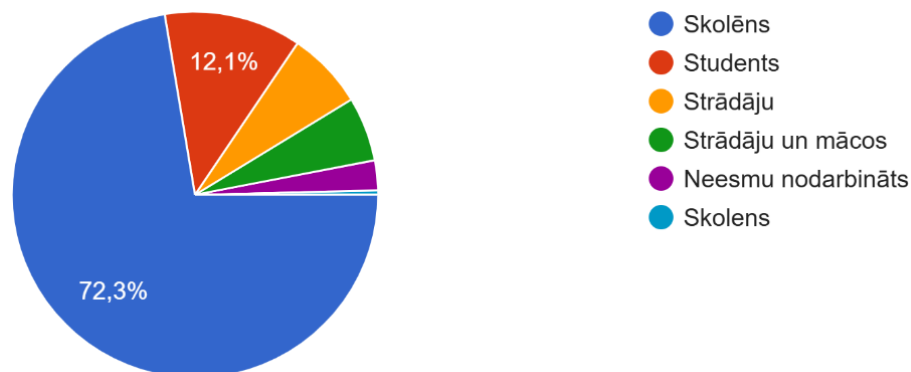
Attēls Nr. 4
RESPONDENTU
IZGLĪTĪBA

Šie dati parāda, ka lielākā daļa aptaujāto jauniešu ir vēl skolas vecumā vai nesen to absolvējuši, bet ir arī neliela daļa ar augstāko izglītību vai profesionālo kvalifikāciju.

Lielākā daļa respondentu (84,4 %) mācās un studē, no kuriem 5,7 % paralēli studijām arī strādā. 8 respondenti atbildēja, ka nemācās, nestrādā un neapgūst profesiju (NEET). (Skat. attēlu Nr. 5)

Attēls Nr. 5
RESPONDENTU NODARBINĀTĪBA

Aptaujā tika jautāts arī par profesiju nozarēm un nodarbošanos, kas interesē jauniešus. Kopumā tika saņemtas 242 atbildes, kas atspoguļo ļoti plašu interešu loku. (Skat. tabulu Nr. 1)

Daudzi respondenti vēlējās saistīt savu nākotni ar medicīnas jomu – tika minētas profesijas, piemēram, ārsts, zobārsts, feldšeris, medicīnas māsa, psihologs un psihiatrs. Tāpat bieži tika pieminēta programmēšana un IT nozares – jaunieši minēja vēlmi kļūt par programmētājiem, spēļu izstrādātājiem un IT speciālistiem.

Dažiem interesēja militārās un drošības profesijas, piemēram, robežsargs vai darbs armijā. Cits nozīmīgs interešu virziens bija automehānika un darbs ar tehniku – tika norādītas profesijas, piemēram, automehāniķis, traktorists, metinātājs, mašīnists un dažādas tehniskās specialitātes. Tāpat vairāki respondenti izteica interesi par radošām nozarēm, tostarp mākslu, dizainu, arhitektūru, mūziku, fotografēšanu, modelēšanu un pasākumu veidošanu. Atsevišķi tika minēta vēlme kļūt par frizieriem, vizāžistiem, kosmetologiem un citu skaistumkopšanas profesiju pārstāvjiem.

Daļa jauniešu vēlējās darboties lauksaimniecības un dabas zinātņu jomās – tika pieminēti agronomi, veterinārārsti, mežstrādnieki un etnobotāniķi. Vēl citi atbildēs norādīja interesi par uzņēmējdarbību, mārketingu, jurisprudenci, sabiedriskajām attiecībām un finansēm. Bija arī specifiskas atbildes, piemēram, interese par astroloģiju un ezotēriskām zināšanām.

Jāatzīmē, ka ievērojams respondentu skaits (vairāki desmiti) norādīja, ka viņiem vēl nav skaidras intereses vai ir grūti pateikt, kādu profesiju nākotnē vēlētos izvēlēties. Šis aspekts parāda, ka daudzi jaunieši vēl tikai apzinās savas intereses un profesionālās ieceres.

Nozare / Profesiju joma	Aptuvenais atbilžu skaits
Medicīna un veselība	~50
IT un programmēšana	~25
Militārā joma, robežsardze, NBS	~20
Māksla, dizains, arhitektūra	~35
Automehānika un tehniskās profesijas	~30
Friziermāksla, skaistumkopšana, vizāžistika	~10
Sports un fitnesa joma	~15
Mūzika un pasākumu organizēšana	~10
Lauksaimniecība un mežsaimniecība	12
Pedagoģija un sociālais darbs	8
Jurisprudence un valsts pārvalde	7
Uzņēmējdarbība, finanses, mārketing	12
Citas specifiskas nozares (astroloģija, aviācija, tulkošana u. c.)	8
Nav skaidras intereses ("nezinu", "grūti pateikt")	~40

Tabula Nr. 1
PROFESIJU NOZARE VAI NODARBOŠANĀS,
KAS RESPONDENTUS INTERESĒ

Jautājumā par to, vai jaunieši zina, kur var iegūt izglītību sev interesējošā jomā, tika saņemtas vairāk nekā 100 atbildes.

Aptuvenš sadalījums pēc atbildēm:

1. Zina konkrētu mācību iestādi vai apmācību vietu
~50% respondentu skaidri norādīja izglītības iestādi, piemēram: Rīgas Stradiņa universitāte, Latvijas

Universitāte, Rēzeknes tehnikums, Malnavas koledža, Latgales mūzikas un mākslas vidusskola, Murjāņu sporta skola, Robežsardzes koledža, AirBaltic apmācības, Citas profesionālās skolas un koledžas.

2. Zina vispārīgi (piemēram, "Jā", "Zinu", "Skolā", "Universitātē"), bet nenorāda konkrētu vietu
~20% jauniešu atbildēja ļoti īsi, apliecinot, ka orientējas iespējās, taču nav precizējuši.
3. Nezina vai nav interesējušies
~30% respondentu atzina, ka šobrīd informācijas nav vai vēl nav domājuši par izglītības ieguves vietu (atbildes "Nezinu", "Nē", "Nezinu vēl", "Nevisai" un tml.)
4. Daļa uzsvēra, ka izglītības ieguve ir atkarīga no vēlmes un pašreizējās motivācijas ("Pagaidām neinteresē", "Līdz šim nebiju interesējies").
5. Daži atbildes saistīja ar ārvalstīm, vairāki minēja, ka mācības var iegūt "jebkur" vai pat "internetā".
6. Dažās atbildēs norādīti konkrēti kursi vai specifiskas apmācību programmas.

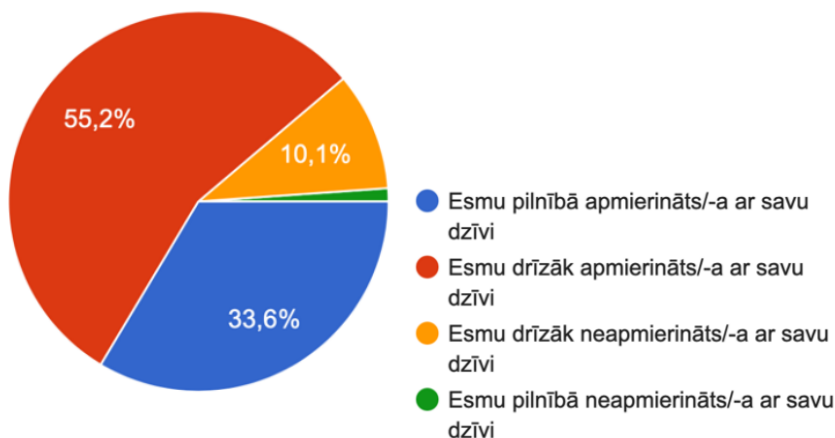
Secinājumi:

Lielākā daļa jauniešu ir vismaz daļēji informēti par izglītības iespējām sev interesējošajās nozarēs, taču apmēram katrs trešais respondents vēl nav izlēmis vai orientējas ļoti aptuveni. Tas norāda, ka jauniešiem ir būtiski sniegt detalizētāku informāciju par profesiju apguves ceļiem un iespējām Latvijā un ārvalstīs, kā arī atbalstīt viņus karjeras izpētes procesā.

DZĪVES KVALITĀTES NOVĒRTĒJUMS

Aptaujā bija iekļauts jautājums par dzīves kvalitātes novērtēšanu, kas iekļāva sevī izglītības iespējas, hobiju un brīvā laika iespējas, finanses, veselība, drošība (skolā, uz ielas, mājās, darbavietā), un 55,2 % norādīja, ka ir drīzāk apmierināti ar savu dzīvi, 33,6 % ir pilnībā apmierināti ar savu dzīvi, 10,1 % ir drīzāk neapmierināti ar savu dzīvi, un 1,1 % ir pilnībā neapmierināti ar savu dzīvi. (Skat. attēlu Nr. 6)

Attēls Nr. 6
DZĪVES KVALITĀTES NOVĒRTĒJUMS

Uz jautājumu “Kas ir galvenie iemesli, kādēļ neesi pilnībā apmierināts/-a ar savu dzīvi?” tika saņemtas 253 atbildes. Respondenti varēja atzīmēt vairākus iemeslus vienlaikus.

Galvenie neapmierinātības iemesli un to biežums:

- Brīvā laika trūkums, liela slodze, nogurums: 84 atbildes (33,2%)

- Neskaidrība, neziņa par nākotni: 82 (32,4%)
- Vienmēr var būt labāk, nekā nav ideāls: 68 (26,9%)
- Situācijas valstī, ekonomiskā situācija, krīze: 61 (24,1%)
- Nav pietiekamas brīvā laika pavadīšanas iespējas: 61 (24,1%)
- Grūti atrast darbu, bezdarba problēmas: 59 (23,3%)
- Finansiālās problēmas, nepietiek līdzekļu: 57 (22,5%)
- Ir ierobežotas izglītības vai attīstības iespējas: 42 (16,6%)
- Izglītības kvalitāte: 33 (13,0%)
- Nevar darīt vai panākt to, ko vēlas: 28 (11,1%)
- Veselības problēmas: 27 (10,7%)
- Problēmas skolā, sliktas sekmes: 26 (10,3%)
- Neapmierinātība ar skolotājiem: 25 (9,8%)
- Personīgas problēmas ģimenē vai attiecībās: 23 (9,1%)
- Drošības problēmas: 14 (5,5%)
- Grūti pateikt / Nav atbildes: 49 (19,4%)

Lielākā daļa respondentu saskaras ar praktiskiem un emocionāliem izaicinājumiem, piemēram, pārslodzi, nogurumu un nenoteiktību par nākotni. Trešdaļa jauniešu norādījuši brīvā laika trūkumu, kas liecina par slodzes un atpūtas līdzsvara problēmām.

Gandrīz katrs ceturtais respondents izjūt spiedienu, ko rada ekonomiskā situācija valstī, kā arī finansiālās grūtības un bezdarbs. Šie rādītāji kopā veido vairāk nekā 60% atbilžu, kas atspoguļo materiālās drošības nozīmi jauniešu labsajūtā.

Aptuveni trešdaļa respondentu (32,4%) atzina, ka neziņa par nākotni ir būtisks faktors, kas ietekmē apmierinātību ar dzīvi.

Vairāk nekā 1 no 10 jauniešiem izjūt veselības problēmas, grūtības skolā vai neapmierinātību ar izglītības kvalitāti, kas var būt gan personīga, gan sistēmiska rakstura iemesli.

9,4% aptaujāto bija grūti nosaukt konkrētus neapmierinātības iemeslus.

Secinājumi:

Rezultāti liecina, ka jauniešu dzīves kvalitāti būtiski ietekmē sociālekonomiskie faktori (darba un finanšu jautājumi), mentālā un fiziskā veselība, kā arī ikdienas dzīves pārslodze un stress.

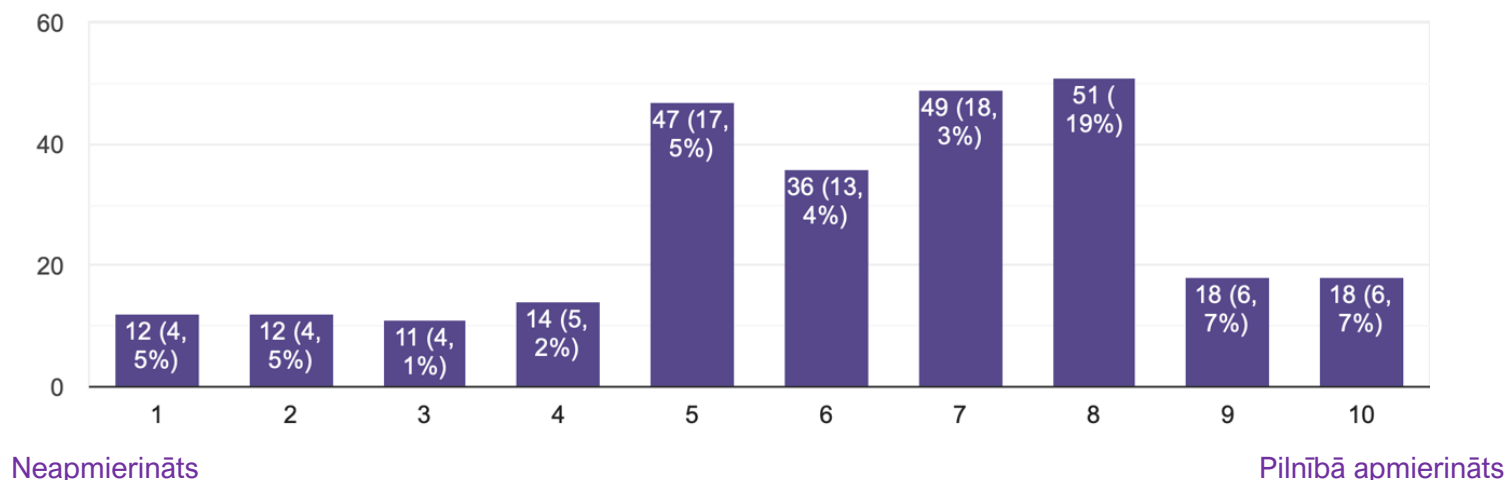
Nozīmīgs ir arī nākotnes nenoteiktības faktors, kas īpaši raksturīgs jauniešu vecumposmam, kad jāpieņem svarīgi lēmumi par izglītību un karjeru.

Aptaujas rezultāti parāda vajadzību pēc atbalsta pasākumiem, kas palīdzētu mazināt slodzi un sniegtu vairāk informācijas un atbalsta nākotnes plānošanā, kā arī pēc uzlabojumiem izglītības un nodarbinātības jomā.

Lai uzzinātu cik stipri aptaujas respondenti ir apmierināti ar Ludzas novadu, kā vietu, kur dzīvot un attīstīties, aptaujā tika iekļauts jautājums, kurā varēja novērtēt apmierinātību 10 baļļu sistēmā. (Skat. attēlu Nr. 7)

Vairākums respondentu (37,3 %) atzīmēja optimālo rādītāju 7-8 balles, kā arī daļa no respondentiem (30,9 %) atzīmēja 5-6 balles, 13,4 % aptaujāto atzīmēja augstākos rādītājus 9-10 balles, vēl mazāk respondentu (9,3 %) ir atzīmējuši 3-4 balles un mazākums aptaujāto (9 %) atzīmēja 1-2 balles.

Pēc šiem datiem var secināt, ka Ludzas novads ir apmierinoša vieta, kur dzīvot un attīstīties, bet kā lielu trūkumu Ludzas novadā jaunieši min darba vietu trūkumu un augstākās izglītības ieguves nepieejamību.

Attēls Nr. 7
RESPONDENTU APMIERINĀTĪBA AR DZĪVI LUDZAS NOVADĀ

Uz jautājumu par galvenajiem iemesliem apmierinātībai vai neapmierinātībai ar dzīvi Ludzas novadā no 268 respondentiem tika saņemtas 186 atbildes. Liela daļa atbilžu bija brīvas formas komentāri, kuros jaunieši minēja vairākus iemeslus vienlaicīgi.

Galvenie iemesli un aptuvenais procentuālais sadalījums:

Apmierinātību veicinošie faktori (norādīti kā pozitīvi aspekti):

- Skaista, sakopta vide, patīkama dzīvesvieta, mierīgi cilvēki: ~22%
- Draudzīga vide, draugu esamība, piederības sajūta: ~14%
- Pasākumu un aktivitāšu pieejamība, pilsētas un novada attīstība: ~17%
- Iespēja mācīties un dzīvot tuvu skolai: ~9%

Neapmierinātību veicinošie faktori:

- Maz darba vietu, grūtības atrast darbu, zems atalgojums: ~30%
- Maz brīvā laika aktivitāšu, izklaides un pulciņu: ~20%
- Ierobežotas iespējas iegūt augstāko izglītību tuvumā: ~18%
- Nepietiekamas attīstības iespējas un perspektīvas reģionā: ~21%
- Vispārējs finansiālu resursu trūkums: ~10%
- Situācija valstī kopumā, ekonomiskais un sociālais fons: ~12%
- Personīgas problēmas, nogurums, neskaidrība par nākotni: ~9%

Neizlēmušie vai bez konkrēta viedokļa ("Nezinu", "Grūti pateikt" un tml.): ~25%

Tātad, darba un ienākumu trūkums Ludzas novadā ir visbiežāk pieminētais iemesls neapmierinātībai. Liela daļa jauniešu uzsvēra grūtības atrast darbu vai piemērotu prakses vietu gan ikdienā, gan vasaras sezonā. Bieži minēts, ka pēc vidusskolas nepieciešams doties uz citām pilsētām, kas kavē vēlmi palikt reģionā un saistīt dzīvi ar vietējo kopienu. Ludzas novadā maz izklaides un brīvā laika pavadīšanas iespēju jauniešiem – daudzi respondenti norādīja, ka trūkst pulciņu, sporta un kultūras aktivitāšu, kā arī vietu, kur tikties ar draugiem.

Pozitīva iezīme, ka daļa jauniešu tomēr atzina, ka viņiem patīk dzīves vide, tiek novērtēta drošība, apkārtējās vides sakoptība un aktīvo cilvēku centieni rīkot pasākumus.

Gandrīz katrs ceturtais pētījuma dalībnieks norādīja, ka nezina, kā formulēt savu viedokli vai iemeslus, kas var liecināt gan par pašrefleksijas grūtībām, gan par ierobežotu pieredzi.

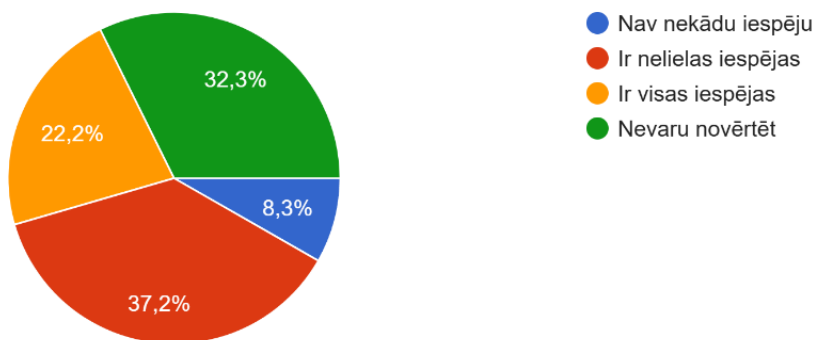
Secinājumi:

- Lai gan ir vērojamas pozitīvas tendences – pilsētvides attīstība, pasākumu rīkošana, sakopta vide –, jauniešu apmierinātību būtiski ietekmē praktiski apstākļi, it īpaši darba un izglītības iespējas.
- Daudzi respondenti vēlētos vairāk vietējo izglītības iestāžu un mūsdienīgu izklaides iespēju, kas palīdzētu stiprināt jauniešu vēlmi palikt dzimtajā reģionā.
- Liela neizlēmumu un "nezinu" atbilžu proporcija liecina, ka jauniešiem nepieciešama labāka informācija par iespējām un lielāks atbalsts karjeras plānošanā.
- Apmēram trešā daļa jauniešu izteica kopēju neapmierinātību ar reģiona perspektīvām, kas var nākotnē ietekmēt iedzīvotāju aizplūšanu un kopienas noturību.

BRĪVĀ LAIKA PAVADĪŠANA UN IESPĒJAS

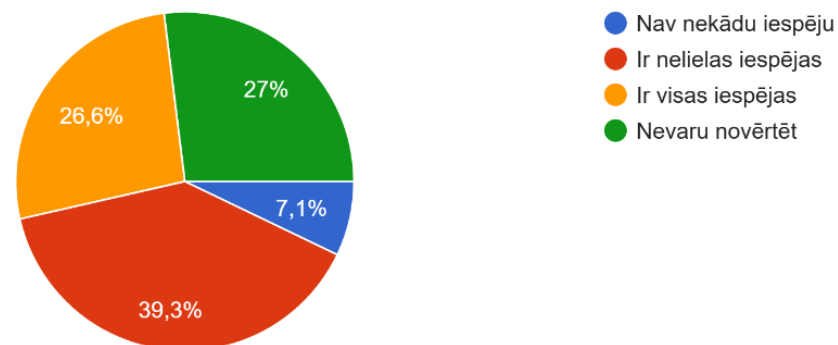
Aptauja atklāj Ludzas novada jauniešu ikdienas brīvā laika pavadīšanas paradumus, vajadzības un vēlmes, sniedzot ieskatu gan esošajā piedāvājumā, gan trūkumos. Šajā sadaļā aplūkosim jauniešu vērtējumus par pieejamajām aktivitātēm un infrastruktūru, kā arī to, cik lielā mērā esošās iespējas atbilst viņu interesēm un gaidām.

Attēls Nr. 7
IESPĒJAS IESAISTĪTIES VIETĒJĀS INICIATĪVAS GRUPĀ
VAI SABIEDRISKO ORGANIZĀCIJU DARBĪBĀ

Pilsoniskās līdzdalības iespējas

Lielākā daļa respondentu (37,2%) uzskata, ka ir tikai nelielas iespējas iesaistīties sabiedrisko organizāciju darbībā, kamēr 32,3% norāda, ka iespējas novērtēt nevar. 22,2% uzskata, ka ir visas iespējas darboties NVO sektorā. Tikai 8,3% respondentu apgalvoja, ka iespēju iesaistīties iniciatīvas grupā vai sabiedrisko organizāciju darbībā nav. (Skat. attēlu Nr. 7). Lielākā daļa jauniešu uzskata, ka iespējas iesaistīties

Attēls Nr. 8
IESPĒJAS IESAISTĪTIES JAUNIEŠU ORGANIZĀCIJU DARBĪBĀ

ir nelielas vai nav spējuši tās novērtēt, kas norāda uz nepieciešamību uzlabot informētību un pieejamību.

Aptaujas dati liecina, ka 39,3% respondentu redz tikai nelielu iespēju iesaistīties jauniešu organizācijās. 27% uzskata, ka iespējas novērtēt nevar, 26,6% atzīst, ka ir visas iespējas iesaistīties biedrību darbībā, un tikai 7,1% uzskata, ka viņiem tādu iespēju nav. (Skat. attēlu Nr. 8). Secinām, ka aptuveni divas trešdaļas jauniešu uzskata, ka iespējas ir ierobežotas vai neskaidras, liekot domāt, ka nepieciešams aktīvāk popularizēt jauniešu organizāciju darbību.

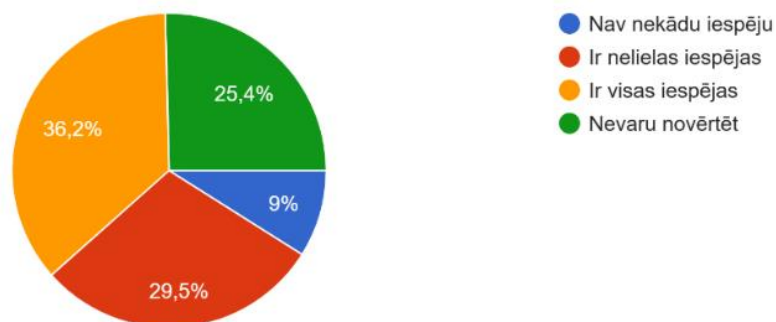
Atbildot uz jautājumiem par iespējām darboties politisko organizāciju / partiju darbībā gandrīz puse (45,3%) respondentu atbildēja, ka nevar novērtēt iespējas, kas liecina par zemu informētību vai interesi. 21,3% redz tikai nelielas iespējas, 20,6% uzskata, ka nav nekādu iespēju, bet tikai 12,7% respondentu atzīst, ka ir visas iespējas.

Visvairāk respondentu (44,2%) norādīja, ka nevar novērtēt savas iespējas piedalīties politisko lēmumu pieņemšanā. 23,2% uzskata, ka šādu iespēju nav, 18% redz

tikai nelielas iespējas, un tikai 14,6% apgalvo, ka ir visas iespējas. Tātad, gandrīz puse jauniešu nespēj novērtēt šīs iespējas, kas atklāj gan zemu interesi, gan nepietiekamu informētību par politisko iesaisti.

Lielākā daļa respondentu (36,2%) uzskata, ka Ludzas novada jauniešiem ir visas iespējas iesaistīties brīvprātīgajā

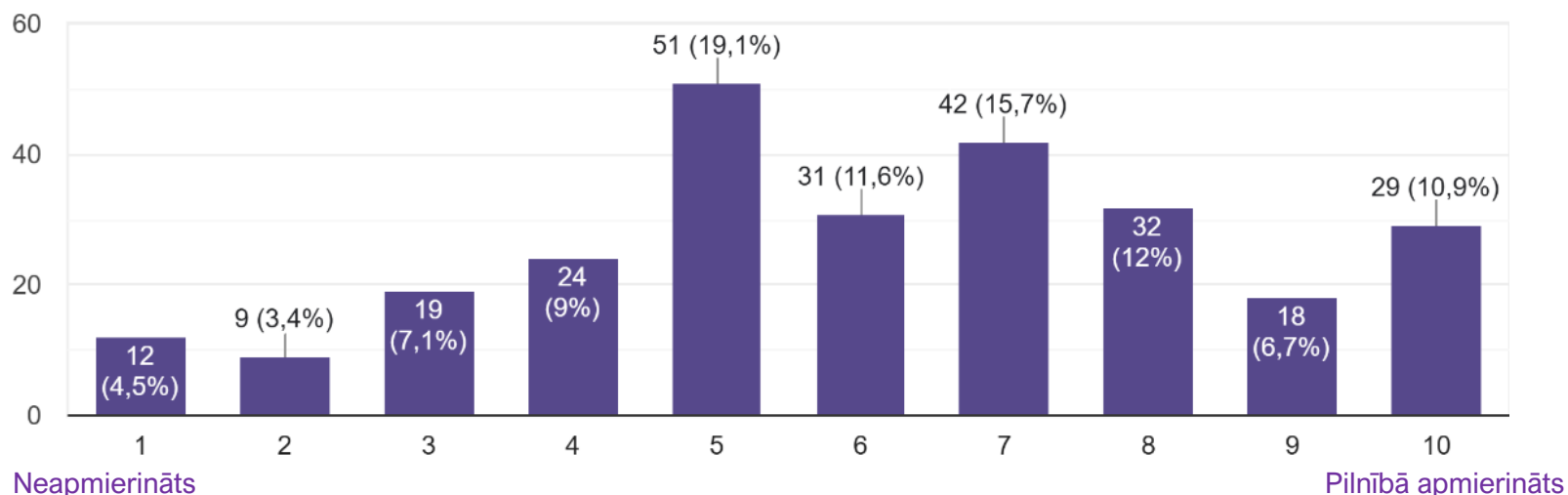
Attēls Nr. 9
IESPĒJAS VEIKT BRĪVPRĀTĪGO DARBU

darbā. 29,5% norāda uz tikai nelielām iespējām, 25,4% nespēja sniegt vērtējumu, un tikai 9% uzskata, ka nav nekādu iespēju. (Skat. attēlu Nr. 9)

Iespējas brīvā laika pavadīšanai Ludzas novadā

Aptaujas dati liecina, ka lielākā daļa respondentu (69,2%) uzskata, ka Ludzas novada jauniešiem ir visas iespējas izmantot internetu, cik tas ir nepieciešams. 17,3% apgalvo, ka iespējas ir nelielas, 10,9% jauniešu nevar novērtēt un tikai 2,6% uzskata, ka nav nekādu iespēju.

Atbildot uz jautājumu "Vai Tu esi apmierināts/-a ar brīvā laika pavadīšanas iespējām Ludzas novadā?" lielākā daļa respondentu savu apmierinātību pēc 10 punktu skalas novērtē ar 5 (19,1%) un 7 (15,7%). (Skat. attēlu Nr. 10)

Attēls Nr. 10
JAUNIEŠU APMIERINĀTĪBA AR BRĪVĀ LAIKA PAVADĪŠANAS IESPĒJĀM LUDZAS NOVADĀ

Ļoti zemu apmierinātību (1–3) norādījuši 15% jauniešu. 56,9% pētījuma dalībnieku savu apmierinātību ar brīvā laika pavadīšanas iespējām Ludzas novadā novērtējuši augstāk par vidējo (virs 5 ballēm). Tātad, jauniešu vidū valda mēreni pozitīva attieksme, tomēr skaitļi vienlaikus atklāj arī potenciālu uzlabojumiem.

Jauniešu vēlmes brīvā laika pavadīšanai Ludzas novadā

Respondentu atbildes uz jautājumu “Kādas iespējas pavadīt brīvo laiku Tu vēlētos, lai Tev būtu pieejamas?” var strukturēt četrās grupās.

1. Izklaide un atpūta: Daudzi jaunieši vēlētos pieejamākas atpūtas vietas, piemēram, kinoteātri, diskotēkas, kafejnīcas, atpūtas telpas, spēļu vakarus, boulingu, zooparku vai baseinus. Bieži tika minēta vēlme pēc vietām, kur var brīvi satikties ar draugiem.
2. Sports un aktivitātes: Tika izteikta interese par sporta aktivitātēm (futbolu, volejbolu, vingrošanu parkā, peldēšanu, sporta zālēm, velo trasēm). Jaunieši vēlētos arī vairāk sporta pasākumu un nometņu, kā arī pieejamāku sporta infrastruktūru ārpus pilsētas centriem.
3. Radošums un izglītība: Jaunieši izrādīja vēlmi piedalīties radošajās darbnīcās, meistarklasēs, mākslas izstādēs, valodu apguvē, debatēs un dažādos projektos, kas būtu pieejami arī jauniešiem vecumā virs 25 gadiem.
4. Īpašas vēlmes: Daļa jauniešu pieminēja arī specifiskas vēlmes, piemēram, izveidot datorklubu, vietas pastaigām, rīkot ekskursijas, veloceliņus, organizēt pārgājienus, kā arī izveidot vietu līdzīgu "Akropolei" vai piedāvāt iespēju lidot ar izpletni.

Bija arī skeptiskās atbildes, kas galvenokārt liecina par to, ka jaunieši nezina, ko vēlētos.

Aptaujas rezultātu kopsavilkums par dzīves vides mīnusiem Ludzas novadā

Novērtējot jauniešu skatījumu uz Ludzas novada dzīves vidi, visbiežāk tika norādīti dažādi brīvā laika pavadīšanas iespēju trūkumi.

Galvenie dzīves vides trūkumi Ludzas novadā	Minējumu biežums un atšifrējums
Nepietiek vietu, kur satikties ar draugiem iekštelpās, it īpaši ziemā	54% jauniešu uzsvēra, ka nav piemērotu vietu socializēties drošā un mājīgā vidē
Kafejnīcu un jauniešu centru trūkums	52% respondentu norādīja, ka Ludzas novadā pietrūkst pieejamu, mūsdienīgu brīvā laika pavadīšanas vietu
Kultūras un izklaides pasākumu nepietiekamība	42,7% aptaujāto uzsvēra, ka reģionā ir maz koncertu, festivālu un līdzīgu notikumu
Sporta iespēju un infrastruktūras trūkums	29,8% jauniešu minēja, ka nav pietiekamu sporta laukumu, fitnesa zāļu vai citu sporta nodarbību iespēju
Āra aktivitāšu un maršrutu nepietiekamība	28,2% pētījuma dalībnieku uzskata, ka trūkst pārgājienu, velo maršrutu un citu āra aktivitāšu iespēju
Bezmaksas vai lētu aktivitāšu trūkums jauniešiem	26,2% jauniešu dalījās, ka finanšu trūkums liedz daudziem iesaistīties brīvā laika pavadīšanā
Vāja sabiedriskā transporta pieejamība	20,2% respondentu, ka transporta trūkums apgrūtina nokļūšanu līdz aktivitātēm
Nepieejamas radošās darbnīcas un apmācības (māksla, mūzika, tehnoloģijas)	Šo aspektu kā trūkumu izcēla 17,3% jauniešu

Secinājumi:

- Visizteiktākā problēma ir piemērotu telpu trūkums socializācijai un atpūtai, īpaši gada aukstajos mēnešos.
- Kafejnīcu, jauniešu centru un kultūras pasākumu nepietiekamība rada kopēju izjūtu, ka Ludzas novadā nav pietiekama vide jauniešu iesaistei sabiedriskajā dzīvē un radošajā pašizpausmē.
- Būtiska problēma ir arī ierobežotā sporta un aktīvās atpūtas infrastruktūra, kas ietekmē jauniešu fizisko veselību un iespēju brīvo laiku pavadīt lietderīgi.
- Vērā ņemams šķērslis ir transporta pieejamība un izmaksas, kas daļai jauniešu liedz regulāri izmantot pat tās iespējas, kas pastāv.

Kopumā rezultāti liecina, ka jaunieši vēlas aktīvāku, daudzveidīgāku un pieejamāku vidi, kas sekmētu gan sociālo, gan fizisko, gan radošo attīstību.

Aptaujas rezultātu kopsavilkums par jauniešu vajadzībām

Atbildot uz jautājumu “Kādi pasākumi vai vietas būtu nepieciešamas jauniešiem?”, respondenti norādīja vairākas būtiskas vajadzības, kas raksturo viņu vēlmi pēc daudzveidīgām iespējām socializēties, atpūsties un attīstīties.

Galvenās vajadzības	Minējumu biežums un atšifrējums
Kafejnīcas un atpūtas vietas	52,8% jauniešu vēlētos vairāk vietu, kur var socializēties neformālā gaisotnē, satikt draugus un pavadīt brīvo laiku
Jauniešu centrs ar dažādām aktivitātēm	50,4% aptaujātajiem nepieciešama daudzfunkcionāla vide, kur notiek dažādi pasākumi, radošās un izglītojošās nodarbības

Kino seansu regularitāte	50% respondentu vēlas iespēju apmeklēt kino seansus regulāri, kas apliecina pieprasījumu pēc kultūras pasākumiem tuvāk dzīvesvietai
Sporta laukumu un fitnesa zāļu pieejamība	39,8% lauku jauniešu norādīja, ka viņiem trūkst iespēju aktīvi nodarboties ar sportu un uzturēt fizisko formu
Brīvpieejas telpas darbam (co-working)	42,9% aptaujāto vēlētos modernu vietu mācībām, darbam vai radošiem projektiem, kur var strādāt individuāli vai kopā ar citiem
Vietas āra aktivitātēm	37,4% uzsvēra vēlmi pēc dabas taku, āra zonu un iespēju brīvo laiku pavadīt ārā
Koncerti, festivāli, mūzikas pasākumi	37% minēja, ka ļoti svarīgs ir bagātīgāks kultūras dzīves piedāvājums un regulāri mūzikas notikumi
Regulāri spēļu turnīri	32,7% jauniešu vēlētos sociālas un izklaidējošas aktivitātes – spēļu vakarus un turnīrus
Prasmju attīstības kursi	27,2% pauda interesi par kursiem, kas palīdzētu apgūt praktiskas iemaņas un kompetences
Psiholoģiskais atbalsts	26% atzina, ka būtu svarīgi, ja būtu pieejami mentālā veselības un psiholoģiskās palīdzības resursi
Radošās darbnīcas	24,8% respondentu interesē iespēja radoši izpausties, piemēram, mākslas vai rokdarbu nodarbībās
Daudzfunkcionālās āra zonas	24,8% jauniešu vēlētos īpaši labiekārtotas āra zonas dažādiem pasākumiem un brīvā laika aktivitātēm

Secinājumi:

- Svarīgākā tendence ir jauniešu vēlme pēc modernām, pieejamām un daudzfunkcionālām telpām, kur pavadīt brīvo laiku, satikties ar vienaudžiem un attīstīt savas intereses.
- Kultūras un sporta piedāvājums ir nepietiekams, un regulāri kino seansi, koncerti un sporta iespējas būtu nozīmīgs ieguvums jauniešu labsajūtai un piederības sajūtai novadam.
- Pieprasījums pēc co-working telpām un prasmju apguves kursiem liecina, ka jaunieši augstu vērtē iespēju mācīties un strādāt radošā, profesionālā vidē.
- Mentālā veselība un psiholoģiskais atbalsts ir salīdzinoši bieži pieminēta vajadzība, kas uzsver emocionālās labsajūtas nozīmi jauniešu ikdienā.
- Liela interese par āra un aktīvās atpūtas iespējām apliecina, ka Ludzas novadā trūkst mūsdienīgi labiekārtotu teritoriju aktīvai un veselīgai brīvā laika pavadīšanai.

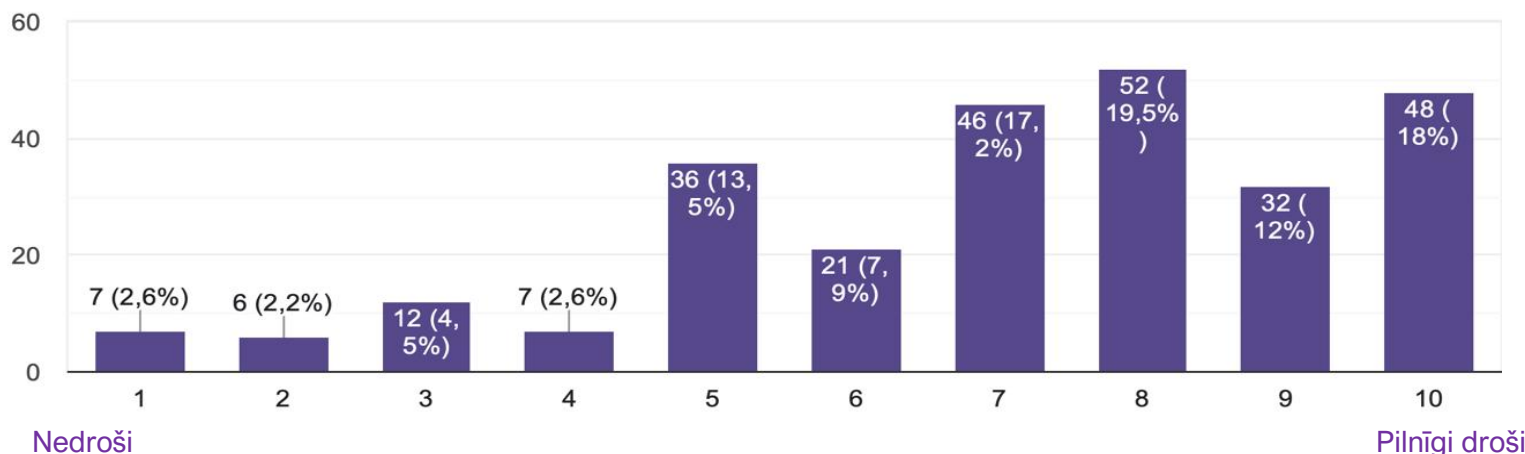
DROŠĪBA UN VESELĪBA

Aptaujā tika vērtēts gan drošības līmenis, gan veselības un mentālās veselības pakalpojumu pieejamība.

Drošības sajūta

Atbildot uz jautājumu par drošību Ludzas novadā 10 baļļu sistēmā, vizizplatītākā atzīme bija 8 balles, ko izvēlējās 19,5% respondentu. Šim vērtējumam tuvu sekoja maksimālais novērtējums – 10 balles, ko norādīja 18% jauniešu.

Tas nozīmē, ka lielākā daļa aptaujāto drošības līmeni vērtē salīdzinoši augstu, taču tas nav viennozīmīgi izcils. (Skat. attēlu Nr. 11)

Attēls Nr. 11
DROŠĪBAS SAJŪTA LUDZAS NOVADĀ

Veselības un mentālās veselības pakalpojumu pieejamība

54,9% respondentu atbildēja, ka šāda veida pakalpojumi viņiem ir pieejami. 34% norādīja, ka pakalpojumi ir pieejami tikai daļēji. 11,2% jauniešu atzina, ka šādi pakalpojumi nav pieejami vispār.

Šie dati rāda, ka vairāk nekā katram desmitajam jauniešiem nav iespēju saņemt nepieciešamo atbalstu veselības vai mentālās veselības jautājumos, bet trešdaļai tas ir ierobežots.

Brīvās atbildes komentāros jaunieši norādīja vairākas būtiskas problēmas un priekšlikumus uzlabojumiem veselības un drošības jomā:

- ✓ Nepietiekama policijas klātbūtne uz koplietošanas ceļiem un pilsētas ielām, kas samazina drošības sajūtu;
- ✓ Vāja ielu apgaismošana, īpaši vakaros un naktī, kas rada diskomfortu un riskus;
- ✓ Kompetentu ārstu trūkums dažādās medicīnas nozarēs, kas apgrūtina savlaicīgu un kvalitatīvu palīdzības saņemšanu;
- ✓ Psihologa nepieejamība, gan skolās, gan citur – respondenti norādīja, ka šis pakalpojums jauniešiem ir ļoti svarīgs;
- ✓ Nepieciešamība ieviest lekcijas un nodarbības par mentālo un seksuālo veselību, lai skolēni un studenti iegūtu praktiskas zināšanas un justos drošāk.

Secinājumi:

- Drošības sajūta Ludzas novadā kopumā ir augsta, tomēr daļai jauniešu, kas dzīvo lauku teritorijā, to negatīvi ietekmē vājš apgaismojums un nepietiekama policijas klātbūtne.

- Veselības un mentālās veselības pakalpojumu pieejamība nav vienlīdzīga visiem jauniešiem – vairāk nekā 45% respondentu atzina, ka šie pakalpojumi ir tikai daļēji pieejami vai vispār nav pieejami.
- Jaunieši skaidri norādīja, ka psiholoģiskais atbalsts un kvalificētu speciālistu pieejamība ir viens no būtiskākajiem uzlabojamiem aspektiem.
- Aptaujas rezultāti liecina, ka papildus medicīnas pakalpojumiem nepieciešams arī izglītojošs darbs, piemēram, lekcijas par veselību un profilaksi.
- Pašvaldībai būtu svarīgi uzlabot infrastruktūru (apgaismojumu, sabiedrisko kārtību) un stiprināt pakalpojumu pieejamību, īpaši jauniešu veselības un emocionālās labsajūtas jomā.

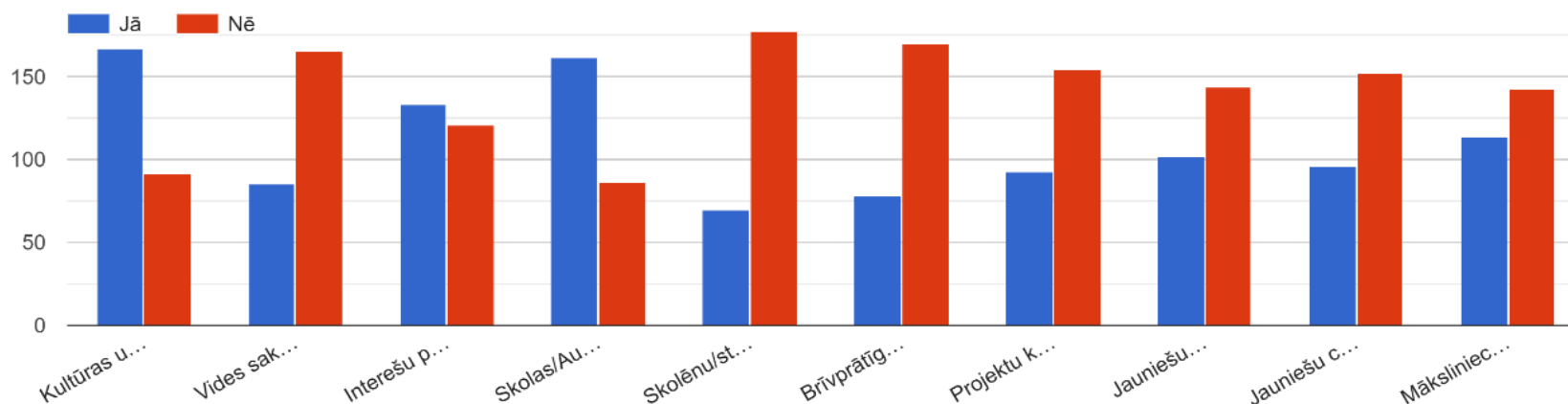
JAUNIEŠU LĪDZDALĪBA UN INTERESES

Aptaujas dati parāda, ka jaunieši Ludzas novadā kopumā ir salīdzinoši aktīvi dažādu pasākumu un iniciatīvu apmeklētāji. (Skat. attēlu Nr. 12)

Kultūras un izklaides pasākumos piedalījušies 167 respondenti, kas ir lielākā līdzdalības grupa, savukārt 92 jaunieši norādīja, ka nav šajos pasākumos iesaistījušies. Tas apliecina, ka kultūras dzīve ir viens no galvenajiem iesaistes virzieniem jauniešu vidū.

Līdzīga tendence vērojama arī izglītības iestāžu rīkotajās aktivitātēs – 162 respondenti atbildēja, ka ir tajās piedalījās, bet 87 atzina, ka nav bijuši iesaistīti. Tas rāda, ka skolu vide ir svarīgs iesaistes kanāls.

Interesu pulciņi un jauniešu klubu pasākumos 133 jaunieši atzīmēja dalību, bet 121 – ka nav piedalījušies.

Attēls Nr. 12

ATBILDES UZ JAUTĀJUMU "VAI PĒDĒJĀ GADA LAIKĀ PIEDALĪJIES AKTIVITĀTĒS (kā dalībnieks, organizators, skatītājs, apmeklētājs)?"

Mākslinieciskās pašdarbības un amatiermākslas kolektīvos (kori, deju kolektīvi, mūzikas grupas) piedalījās 114 jaunieši, bet 143 norādīja, ka tajās nav iesaistīti. Tas ir zemākais līdzdalības rādītājs salīdzinājumā ar citām aptaujātajām jomām.

Jauniešu aktivitāte projektos un sabiedriskajā līdzdalībā kopumā ir zema, salīdzinot ar citiem iesaistes veidiem. Jauniešu projektiem pēdējā gada laikā pievienojās 102 jaunieši, savukārt 144 atzina, ka nav tajos iesaistījušies.

Bērnu un jauniešu centra apmeklētība bijusi līdzīga – 96 respondenti apmeklē nodarbības, bet 152 to nav darījuši.

Projektu konkursos, kas saistīti ar uzņēmējdarbību vai sociālām iniciatīvām, dalību uzrādīja tikai 93 jaunieši, kamēr 154 nav bijuši iesaistīti.

Vides sakopšanas talkās aktīvi bijuši 85 jaunieši, savukārt 166 norādīja, ka nav piedalījušies.

Brīvprātīgajā darbā iesaistījušies 78 no aptaujātajiem jauniešiem.

Skolēnu un studentu pašpārvaldēs aktīvi darbojās 70 jaunieši, bet 177 nav bijuši iesaistīti.

Aptaujā tika noskaidroti arī galvenie iemesli, kas traucē jauniešiem piedalīties šāda veida aktivitātēs:

- 47,6% jauniešu kā galveno šķērslī minēja intereses trūkumu, kas skaidri norāda uz motivācijas problēmām.
- Gandrīz tikpat daudz jeb 47,2% atzina, ka viņiem nav laika, un tas saistīts ar lielu slodzi skolā vai citos pienākumos.
- 28% jauniešu norādīja, ka viņiem nav kompānijas, ar ko kopā piedalīties, kas atklāj sociālās vides nozīmi.
- 25,6% atzīmēja informācijas trūkumu par iespējām, kas liecina par komunikācijas uzlabošanas nepieciešamību.
- 24,4% atzina, ka viņus kavē pašu slinkums.
- 22,4% respondentu norādīja, ka dzīvo ārpus pilsētas, tāpēc mobilitāte un transporta pieejamība ir būtisks faktors.

- 12% minēja finansiālus ierobežojumus, kas liedz apmeklēt pasākumus.
- Atsevišķi tika minēti arī tādi šķēršļi kā valodas barjeras, mentālās veselības problēmas, sociofobija, aktivitāšu trūkums pagastos un neziņa par piedāvājumu.
- Tikai 13% jauniešu norādīja, ka nav saskārušies ar šķēršļiem.

Secinājumi:

- Sabiedriskās līdzdalības aktivitātēs iesaiste ir zemāka nekā citās jomās. Mazāk nekā puse jauniešu piedalās projektos, konkursos, jauniešu centros vai brīvprātīgajā darbā.
- Galvenie šķēršļi ir saistīti ar motivācijas un laika trūkumu, ko minēja gandrīz puse aptaujāto.
- Sociālās vides ietekme ir būtiska – daudziem nav draugu vai paziņu, ar ko kopā apmeklēt pasākumus, tādēļ viņi nejūtas droši vieni.
- Informācijas nepieejamība un transporta problēmas joprojām ir nozīmīgi ierobežojumi, īpaši jauniešiem ārpus Ludzas pilsētas.
- Lai veicinātu līdzdalību, ir svarīgi piedāvāt pieejamus un interesantus pasākumus, kā arī nodrošināt labāku informācijas apriti un atbalstu mobilitātei, tostarp bezmaksas vai lētus transporta risinājumus.
- Rezultāti parāda arī nepieciešamību dažādot aktivitāšu saturu un formātus, lai tie būtu jauniešiem saistošāki un labāk atbilstu viņu interesēm un ikdienas iespējām.

Atbildot uz atvērto jautājumu **“Kādus jautājumus Tu vēlētos apspriest ar Ludzas novada pašvaldības vadību, lai risinātu jauniešiem svarīgas problēmas?”**, jaunieši

sniedza daudzveidīgas atbildes, kas ļauj identificēt vairākas galvenās tematiskās jomas un vajadzības.

Liela daļa respondentu norādīja, ka viņiem nav konkrētu jautājumu vai ka viņi nezina, ko jautāt. Šādu atbilžu bija ievērojams skaits – vairāk nekā trešdaļa visu iesniegto komentāru. Tas norāda uz distanci starp jauniešiem un pašvaldību, iespējamu informācijas trūkumu un zemu motivāciju iesaistīties. Tomēr no tiem, kuri sniedza konkrētus ierosinājumus, var izdalīt 6 galvenās tēmas.

Brīvā laika pavadīšanas vietas un aktivitātes

Visbiežāk tika uzsvērtā vajadzība pēc vietām, kur jaunieši var socializēties un pavadīt brīvo laiku:

- ✓ Atpūtas telpas un kafejnīcas gan Ludzā, gan pagastos;
- ✓ Velotakas, pastaigu takas, sporta laukumi;
- ✓ Kino un diskotēkas;
- ✓ Peintbola laukums Kārsavā;
- ✓ Daļa jauniešu norādīja, ka nav pietiekami pasākumu, kur satikties ar draugiem un atpūsties, īpaši ārpus pilsētas.

Nodarbinātība un karjeras attīstība

Otra svarīga tēma bija jauniešu nodarbinātības un karjeras jautājumi:

- ✓ Prakses un darba iespēju veicināšana jauniešiem;
- ✓ Karjeras konsultāciju pieejamība;
- ✓ Biznesa uzsākšanas atbalsts – projektu konkursi, granti, mentoringa programmas;
- ✓ Konsultāciju centra izveide projektu rakstīšanai.

Psiholoģiskais atbalsts un mentālā veselība

Daļa jauniešu izcēla nepieciešamību pēc:

- ✓ Psihologa un medmāsas pieejamības skolās;

- ✓ Bezmaksas un konfidenciālas psiholoģiskās palīdzības punktiem;

Sabiedriskais transports un mobilitāte

Ap 10–15% jauniešu komentāru tika veltīti transporta pieejamībai:

- ✓ Transporta kompensāciju vai autobusu maršrutu paplašināšanai;
- ✓ Labākai pārvietošanās organizēšanai no pagastiem uz Ludzu un atpakaļ.

Šī tēma ir īpaši aktuāla jauniešiem, kas dzīvo ārpus pilsētas un nejūtas pietiekami iekļauti.

Izglītības un attīstības iespējas

Daudzi jaunieši vēlējas:

- ✓ Papildu kursus, stipendijas un izglītojošus braucienus;
- ✓ Specializētus pulciņus (inženieriem, programmētājiem, medicīnai);
- ✓ Vairāk ekskursiju un sadarbības ar augstskolām;
- ✓ Tāpat tika pausta vajadzība rūpēties par personīgo izaugsmi, ne tikai formālo izglītību.

Iekļaujoša vide un nevienlīdzības mazināšana

Aptuveni 5–7% respondentu atzina, ka jūtas atstumti no centrālajām jauniešu aktivitātēm:

- ✓ Kritizēta pārāk centralizēta jauniešu politika (viss koncentrēts Ludzā);
- ✓ Ieteikts veidot vienlīdzīgākas iespējas arī pagastos;
- ✓ Uzsvērtā nepieciešamība pārskatīt attieksmi pret “jaunajiem” vai “ārējiem” jauniešiem.

Secinājumi:

- Lielākā daļa jauniešu vai nu nav formulējuši konkrētus jautājumus, vai arī jūtas distancēti no pašvaldības darba, kas norāda uz komunikācijas plaisu.

- ✓ Plašākas informācijas par mentālās veselības resursiem.

- Starp izteiktajiem ierosinājumiem dominē trīs galvenās vajadzības:
 - 1) Brīvā laika un kultūras iespējas;
 - 2) Nodrošināta nodarbinātība un profesionālās izaugsmes atbalsts;
 - 3) Psiholoģiskā palīdzība un emocionālais atbalsts.
- Sabiedriskā transporta pieejamība un nevienlīdzība starp pilsētu un pagastiem ir būtiskas problēmas, kas apgrūtina līdzdalību.
- Jaunieši izrādīja interesi par moderniem un specializētiem pakalpojumiem – sākot no biznesa konsultācijām līdz radošiem pulciņiem un mentālās veselības atbalsta centriem.
- Dati skaidri parāda, ka jaunieši vēlas jēgpilnas iespējas attīstībai un piederības sajūtai, taču bieži vien nejūtas pietiekami informēti vai uzklausi.

Aptauja ļauj skaidri saprast Ludzas novada jauniešu intereses, prioritātes un motivāciju dažādās aktivitātēs un jomās.

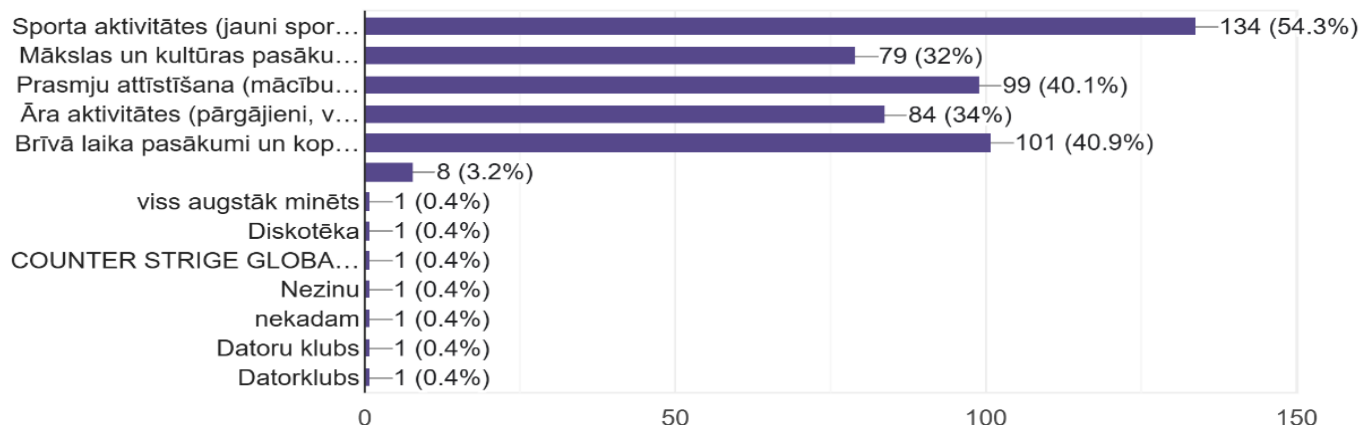
Kurām aktivitātēm jaunieši vēlētos veltīt vairāk laika?

Visbiežāk respondenti izcēla **sporta aktivitātes** – tās izvēlējās 134 jaunieši jeb 54,3% no visiem, kas norāda, ka sporta laukumu un modernā aprīkojuma pieejamība būtu nozīmīgs ieguvums. Otrajā vietā pēc nozīmīguma bija **brīvā laika pasākumi** un kopā būšanas vietas (atvērtais jauniešu centrs u.c.) – to vēlējās 101 jaunietis jeb 40,9%. Gandrīz tikpat liels īpatsvars – 99 jaunieši jeb 40,1% – vēlētos **vairāk laika veltīt prasmju attīstīšanai un radošajām darbnīcām**, kas liecina par augstu interesi mācīties un pilnveidot savas

prasmes. **Āra aktivitātes**, piemēram, pārgājieni vai velotūres, interesē 84 jauniešus jeb 34%. **Mākslas un kultūras pasākumi** bija svarīgi 79 respondentiem jeb 32%. Atsevišķi

tika minētas arī individuālas (piemēram, “Diskotēka”, “Datorklubs”) un netradicionālas intereses (piemēram, “COUNTER STRIKE GLOBAL OFFENSIVE”). (Skat. attēlu Nr. 13)

Attēls Nr. 13

ATBILDES UZ JAUTĀJUMU “KURĀM AKTIVITĀTĒM TU VĒLĒTOS VELTĪT VAIRĀK LAIKA, JA BŪTU PIEEJAMI ATBILSTOŠI RESURSI?”

Kādas zinātnes un tehnoloģiju aktivitātes jauniešiem šķiet interesantas?

Šajā sadaļā dominēja **multimediju māksla** – video, foto, skaņas ierakstīšana – 106 respondenti jeb 44%. **Digitālā mārketinga un sociālo tīklu pārvaldība** interesēja 86 jauniešus jeb 35,7%, kas liecina par vēlmi iepazīt digitālās vides profesionālo pusi. **Programmēšana un IT** šķita saistoša 73 jauniešiem jeb 30,3%, bet **robotika un elektronika** – 61 jauniešiem jeb 25,3%. **Zinātnisko eksperimentu klubi** piesaistīja 46 respondentus jeb 19,1%.

Brīvās atbildes atklāja vēl ļoti dažādas intereses, tostarp:

- Medicīna;
- Automašīna un tanku modelēšana;
- Kibersports (piemēram, CS:GO);

- Valodu apguve;
- Mūzika un sports.

Kādas ir jauniešu galvenās intereses un hobiji?

Vispopulārākā joma bija **sports** – to atzīmēja 151 jauniešis jeb 60,2%. Tas ietver gan komandu spēles (futbols, basketbols), gan individuālas aktivitātes (skriešana, peldēšana). **Mūzika** bija otrajā vietā ar 90 atbildēm jeb 35,9%, kas parāda augstu interesi par dziedāšanu, instrumentu spēli un DJing. Trešā populārākā joma bija **māksla** – zīmēšana, gleznošana, tēlniecība – to norādīja 77 jaunieši jeb 30,7%. **Digitālās tehnoloģijas** interesēja 60 respondentus jeb 23,9%, bet zinātne un tehnoloģijas – 46 jauniešus jeb 18,3%. **Vides aizsardzība** un **sabiedriskais aktīvisms** piesaistīja 26 jauniešus jeb 10,4%.

Secinājumi:

- Sports ir absolūti dominējošā jauniešu interese – gan kā hobijs, gan kā joma, kurā vēlas vairāk laika un resursu (vairāk nekā puse respondentu).
- Brīvā laika un socializēšanās vietas, prasmju apguves iespējas un kultūras pasākumi ir līdzvērtīgi svarīgi ap 30–40% jauniešu. Tas parāda augstu interesi ne tikai par sportu, bet arī par personīgo izaugsmi un radošo darbību.
- Digitālās tehnoloģijas un multimediju prasmes kļūst arvien aktuālākas, īpaši saistībā ar mūsdienu profesionālajām iespējām – gandrīz puse respondentu izrādīja interesi par multimediju un digitālo mārketingu.
- Sabiedriskais aktīvisms un vides aizsardzība ir mazāk populāras tēmas, tomēr tās joprojām ir nozīmīgas aptuveni katram desmitajam jauniešim.
- Brīvo atbilžu piemēri uzskatāmi rāda, ka Ludzas novada jauniešiem ir arī unikālas un radošas intereses, piemēram, kibersports vai auto modelēšana, kas norāda uz nepieciešamību veidot plašu, daudzveidīgu aktivitāšu piedāvājumu.

Jauniešu dalība interešu izglītības grupās vai pulciņos

Aptaujas dati rāda, ka vairāk nekā puse jauniešu šobrīd nav iesaistīti interešu izglītībā:

Jā – piedalās 88 jaunieši jeb 34,4%;

Nē – nepiedalās 130 jaunieši jeb 50,8%;

Nē, bet vēlētos piedalīties – 38 jaunieši jeb 14,8%.

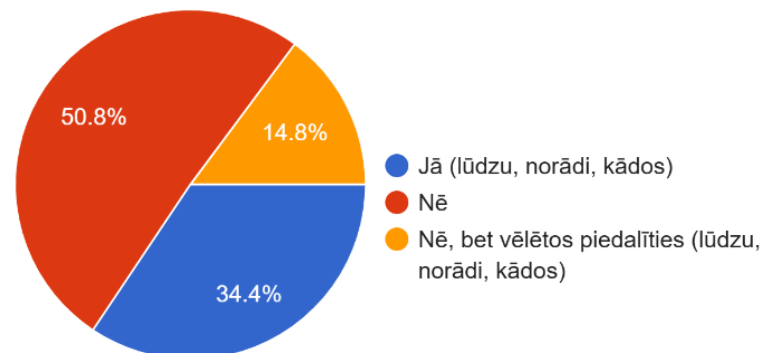
(Skat. attēlu Nr. 14)

Starp tiem, kas piedalās interešu izglītības nodarbībās, **populārākās jomas** ir:

- Māksla un kultūra (mākslas skola, tautu dejas, teātra pulciņš);
- Mūzika (mūzikas skola, dziedāšana, ērģeles);
- Sports (volejbols, futbols, vieglatlētika);
- Tehniskās nodarbības (robotika, metināšana, kartinga pulciņš);
- Jaunsargi un iniciatīvu grupas;

Digitālās prasmes un specifiskas intereses (fotopulciņš, kibersports, uzņēmējdarbība). Savukārt jaunieši, kuri vēlētos piedalīties, visbiežāk **norādīja interesi par:**

- ✓ Radošajiem un praktiskajiem pulciņiem (zīmēšana, rokdarbi, floristika).
- ✓ IT un tehnoloģijām (programmēšana, grafikas pulciņš, robotika).
- ✓ Sportu un kustību aktivitātēm (peldēšana, basketbols, joga).
- ✓ Profesionālām ievirzēm (medicīna, militārie kursi, politika).
- ✓ Vides aizsardzību un sociālo aktīvismu.

Attēls Nr. 14
ATBILDES UZ JAUTĀJUMU "VAI TU PIEDALIES KĀDĀS INTEREŠU IZGLĪTĪBAS GRUPĀS VAI PULCIŅOS?"

Lai arī puse jauniešu šobrīd nepiedalās pulciņos, vairāk nekā katrs septītais būtu ieinteresēts, ja būtu plašāks piedāvājums un pieejamība.

Interese par kursiem un apmācībām

Atbildot uz jautājumu par to, kādi kursi interesētu, **valodu kursi** (angļu, vācu, franču) bija vispieprasītākie – 124 jaunieši jeb 51,2%. **Dzīves prasmju apmācība** (psiholoģija, konfliktu risināšana) – 103 jeb 42,6%. **Mākslas un radošie kursi** – 92 jeb 38%. **Profesionālās prasmes** (uzņēmējdarbība, finanses) – 84 jeb 34,7%. IT prasmes – 66 jaunieši jeb 27,3%.

Dati apliecina, ka jauniešiem svarīga ir praktiska, dzīvē noderīga izglītība, īpaši valodu prasmes, psiholoģiskās iemaņas un uzņēmējdarbība.

Šķēršļi hobiju un interešu nodarbēm

Visbiežākie iemesli, kas traucē jauniešiem nodarboties ar hobijiem:

- Laika trūkums – 129 jaunieši jeb 52,7%;
- Nav piemērotu vietu vai aprīkojuma – 101 jeb 41,2%;
- Trūkst informācijas par iespējām – 85 jeb 34,7%;
- Finansiāli ierobežojumi – 51 jeb 20,8%.

Galvenie izaicinājumi ir saistīti ar slodzi un laika plānošanu, kā arī ar vājām materiālajām iespējām un informācijas trūkumu par resursiem.

Vēlamais atbalsts interešu attīstībai

Atbildot uz jautājumu par nepieciešamo atbalstu, jaunieši norādīja:

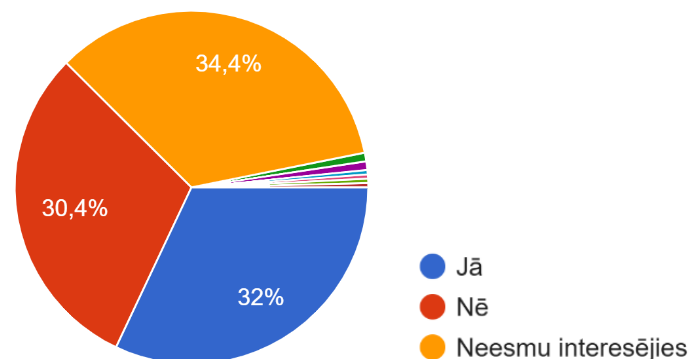
- ✓ Finansiālo atbalstu pasākumiem – 48,3%;
- ✓ Jauniešu centrus ar aprīkojumu – 39,2%;
- ✓ Mentoros un vadītājus (trenerus, pedagogus) – 37,9%;
- ✓ Plašāku informācijas pieejamību – 35,8%.

Aptaujas rezultāti skaidri parāda, ka jaunieši vēlas finansiālu atbalstu, pieejamus resursus un telpas, mentoru palīdzību, informāciju par iespējām. Tas viss var būt izšķirošs faktors, lai motivētu jauniešus aktīvāk iesaistīties, attīstīties un ilgtermiņā justies piederīgiem savam novadam.

BRĪVPRĀTĪGAIS DARBS

Ludzas novada jauniešu informētība par brīvprātīgā darba iespējām ir salīdzinoši zema. Tikai 32% respondentu apgalvo, ka zina, kur un kā var iesaistīties brīvprātīgajā darbā. Līdzīga daļa (30,4%) atzīst, ka par to neko nezina, bet vēl 34,4% nav par šo jautājumu interesējušies. Tas nozīmē, ka kopumā vairāk nekā 64% jauniešu faktiski nav informēti vai ieinteresēti. Tikai niecīga daļa jeb 0,8% skaidri norāda, ka negrib piedalīties brīvprātīgo darbā. (Skat. attēlu Nr. 15)

Tādējādi varam secināt, ka informācija par brīvprātīgā darba iespējām nesasniedz pietiekami plašu auditoriju.

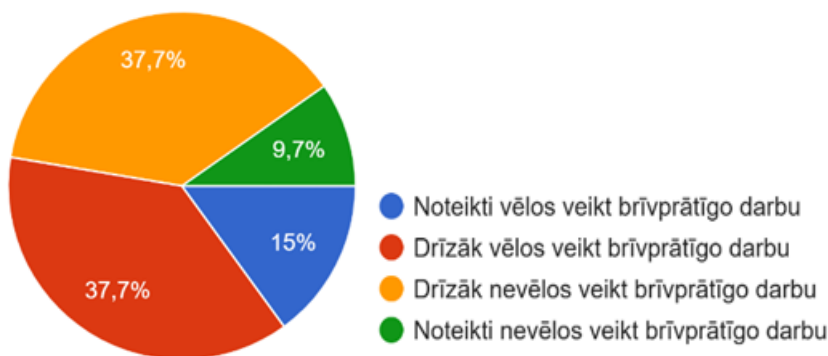
Attēls Nr. 15
ATBILDES UZ JAUTĀJUMU
“VAI TU ZINI PAR IESPĒJĀM VEIKT BRĪVPRĀTĪGO DARBU LUDZAS
NOVADĀ?”

Neiesaistīšanās iemesli:

- 1) Laika un motivācijas trūkums – jaunieši min lielu noslodzi mācībās;
- 2) Brīvprātīgais darbs nav pietiekami sasaistīts ar taustāmu ieguvumu (sertifikāti, karjeras punkti).
- 3) Daudziem aptaujas dalībniekiem nav skaidrs, kā tas izskatās dzīvē (ko tieši dara, vai tas ir interesanti).

Uz jautājumu par vēlmi tuvākā gada laikā darboties brīvprātīgi 15% noteikti vēlas un vēl 37,7% “drīzāk vēlas” to darīt. Vienlaikus gandrīz puse (kopā 47,4%) norādīja, ka noteikti vai drīzāk to nevēlas. (Skat. attēlu Nr. 16)

Attēls Nr. 16

ATBILDES UZ JAUTĀJUMU “VAI TU BŪTU IEINTERESĒTS/-A VEIKT BRĪVPRĀTĪGO DARBU TUVĀKĀ GADA LAIKĀ?”

Iepriekšējā pieredze šajā jomā ir gandrīz pusei – 42,1% respondentu kādreiz ir iesaistījušies brīvprātīgajā darbā. Populārākās aktivitātes bijušas vides un dabas aizsardzība (58 atbildes), labdarība (52), kultūras pasākumi (51) un pasākumu organizēšana (47). Daudz retāk minēta palīdzība dzīvniekiem un citas jomas. Šie dati rāda, ka līdz šim piedāvājums fokusējies tieši uz kultūru un vidi.

Runājot **par motivāciju**, visbiežāk minētais iemesls, kas mudina iesaistīties, ir vēlme iegūt jaunas prasmes un pieredzi (132 atbildes), kā arī palīdzēt citiem (102) un izveidot jaunus kontaktus (100). Mazāka nozīme ir praktiskām lietām, piemēram, CV uzlabošanai vai sertifikātiem.

Runājot par interesi un motivāciju, 49,6% jauniešu brīvprātīgais darbs vispār neinteresē. Vienlaikus 44,1% puda interesi, kas liecina par daļītu noskaņojumu – teju puse būtu gatavi apsvērt iesaisti.

Visvairāk jauniešus **interesē** sporta un veselības aktivitātes (127), kultūra un māksla (106), kā arī sociālā palīdzība (75). Tas atklāj, ka, ja brīvprātīgais darbs tiktu piedāvāts radošā un dinamiskā veidā, interese varētu būt krietni augstāka.

Galvenie šķēršļi, kas jauniešus attur no brīvprātīgā darba, ir intereses trūkums (125 atbildes), informācijas trūkums (108), laika trūkums (102) un neziņa, kā uzsākt (97). Tikai neliels skaits jauniešu norāda, ka problēma ir pārāk sarežģītas prasības vai mentālās veselības jautājumi.

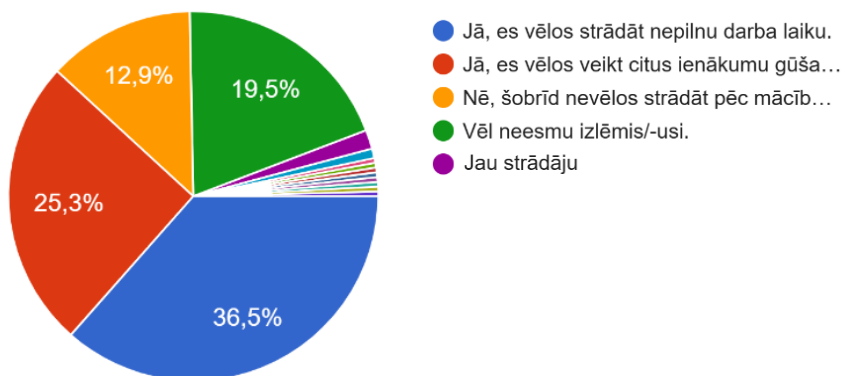
Secinājumi:

- Šobrīd brīvprātīgais darbs lielākajai daļai jauniešu neasociējas ar ko prestižu vai karjerai svarīgu.
- Liels izaicinājums ir gan informācijas trūkums, gan pašorganizētības grūtības (nezina, kur pieteikties, kā iesaistīties).
- Lai palielinātu iesaisti, nepieciešams skaidri parādīt ieguvumus un padarīt šo pieredzi pieejamu un saprotamu.

JAUNIEŠU PERSPEKTĪVA NODARBINĀTĪBAS UN UZŅĒMĒJDARBĪBAS JOMĀ

Aptaujā tika noskaidrots, ka lielākā daļa jauniešu grib strādāt jau paralēli mācībām – 36,5% vēlētos strādāt nepilnu darba laiku, un vēl 25,3% būtu gatavi veikt sezonas vai projektu veida darbus. Tikai 12,9% šobrīd nevēlas strādāt, savukārt gandrīz piektā daļa (19,5%) vēl nav izlēmuši. Šie dati norāda, ka kopumā vairāk nekā 60% jauniešu vēlas elastīgas nodarbinātības formas, kas ļautu apvienot mācības un darbu. (Skat. attēlu Nr. 17)

Attēls Nr. 17

ATBILDES UZ JAUTĀJUMU

“VAI TEV IR VĒLME STRĀDĀT NEPILNU DARBA LAIKU VAI VEIKT KĀDUS CITUS IENĀKUMU GŪŠANAS DARBUS PĒC MĀCĪBĀM?”

Vērtējot darba iespējas Ludzas novadā, lielākā daļa jauniešu norāda uz problēmām: 38,5% uzskata, ka iespēju ir ļoti maz, un vēl 31,1% atzīst, ka tās ir ierobežotas. Tikai 11,1% redz pietiekamu darba vietu piedāvājumu. Lielu daļu (17,2%) šis jautājums palicis neskaidrs. Tas liecina par dominējošu

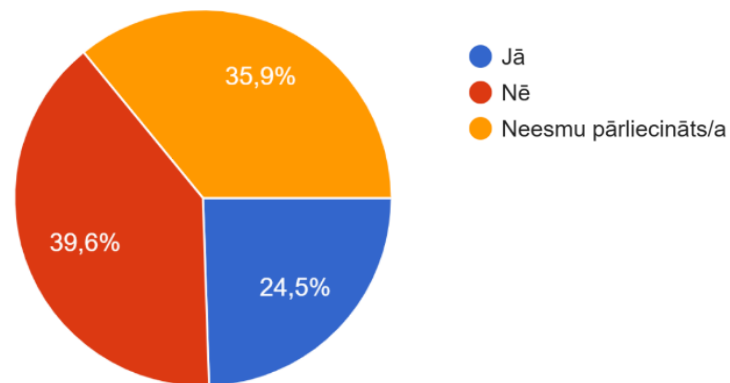
priekšstatu, ka jauniešu darba tirgus novadā ir ļoti ierobežots vai nepietiekami caurspīdīgs.

Galvenās grūtības darba meklēšanā jaunieši min konkrēti:

- 135 norāda, ka nav piemērotu darba piedāvājumu;
- 88 saskaras ar pieredzes trūkumu;
- 76 uzsver zemo atalgojumu;
- 66 pietrūkst prasmju, lai pieteiktos vakancēm.

Pētījuma dati apliecina, ka jauniešiem trūkst gan profesionālās sagatavotības, gan uzticības tam, ka novadā var atrast perspektīvu darbu. Ir jūtams tā sauktais “pieredzes apburtais loks” – nevar dabūt darbu, jo nav pieredzes, bet nevar iegūt pieredzi, jo nav darba.

Runājot par uzņēmējdarbību, 24,5% jauniešu skaidri izteikuši vēlmi sākt savu biznesu Ludzas novadā, bet vēl 35,9% šaubās. Gandrīz 40% respondentu to gan neredz kā iespējamu ceļu. (Skat. attēlu Nr. 18)

Attēls Nr. 18

ATBILDES UZ JAUTĀJUMU “VAI TU ESI IEINTERESĒTS UZSĀKT SAVU UZŅĒMĒJDARBĪBU LUDZAS NOVADĀ?”

Interesanti, ka **populārākās jomas**, kurās jaunieši saskata uzņēmējdarbības iespējas, ir radošās industrijas (91 atbilde), lauksaimniecība un pārtikas ražošana (82), tūrisms (70), kā arī tehnoloģijas un IT (50). Tas parāda, ka pastāv vēlme apvienot gan reģiona tradīcijas (lauksaimniecība, tūrisms), gan modernākas nozares (IT, dizains). (Skat. tabulu Nr. 2)

Nozare / Profesiju joma	Atbilžu skaits
Lauksaimniecība un pārtikas ražošana	82
Tūrisms	70
Tehnoloģijas un IT	50
Vides ilgtspējība	49
Izglītība un apmācības	61
Radošās industrijas (māksla, mūzika, dizains u.c.)	91
Izklaide	2
Skaistumkopšana	1
Nezinu	12

Tabula Nr. 2
KĀDĀS NOZARĒS JAUNIEŠI REDZ IESPĒJAS ATTĪSTĪT
UZŅĒMĒJDARBĪBU LUDZAS NOVADĀ

Lai attīstītu uzņēmējdarbību, jauniešiem visvairāk būtu nepieciešams finansiāls atbalsts – 129 respondenti to nosauca kā prioritāti. Tikpat svarīgi ir arī bezmaksas apmācības un kursi (116), darba telpu pieejamība (83) un mentoringa konsultācijas (73). Mazāka, bet joprojām nozīmīga daļa (51) uzsvēra kontaktu un tīklošanās nozīmi.

Kopējais secinājums: jauniešu vēlme būt aktīviem un uzņēmīgiem ir augsta, bet to kavē konkrēti šķēršļi – finansiālā nenoteiktība, prasmju un zināšanu trūkums un nepietiekams

atbalsts. Tāpēc Ludzas novadā ir nepieciešams mērķtiecīgs un jauniešu vajadzībām pielāgots atbalsta mehānisms, kas vienlaikus attīstītu gan motivāciju, gan praktiskās iemaņas.

INFORMĀCIJAS PIEEJAMĪBA

Ludzas novada jauniešu atbildes parāda skaidru priekšstatu, kur viņi galvenokārt iegūst informāciju.

Draugi ir galvenais informācijas avots – 179 jaunieši jeb 73,4% to minēja kā primāro kanālu. Tas apliecina neformālo komunikācijas nozīmi. **Sociālie tīkli ir otrajā vietā** – 168 respondenti jeb 68,3%, kas liecina, ka digitālā vide jauniešiem ir būtiska. **Skola informāciju nodrošina** 124 jauniešiem jeb 50,8%, kas apliecina izglītības iestāžu svarīgo lomu informācijas apritē.

Ludzas novada Bērnu un jauniešu veidotās informatīvās platformas tiek izmantotas mazāk, – piemēram: Facebook – 47 jaunieši (19,3%) Instagram – 36 (14,8%) TikTok – 25 (10,2%) Internetvietne – 34 (13,9%)

Informāciju, kas izvietota **Zilupes jauniešu iniciatīvu grupas (ZJIG) kontos**, izmanto:

Instagram – 30 (12,3%)
TikTok – 27 (11,1%)
Facebook – 21 (8,6%)

WhatsApp čātā “Ludzas novada jaunieši” informāciju iegūst 50 jaunieši jeb 20,5% no kopējā aptaujāto skaita.

Lielākā daļa mūsu novada jauniešu joprojām paļaujas uz draugu loku un sociālajiem tīkliem, kamēr pašvaldības un BJC oficiālie kanāli vēl neizmanto visu savu potenciālu.

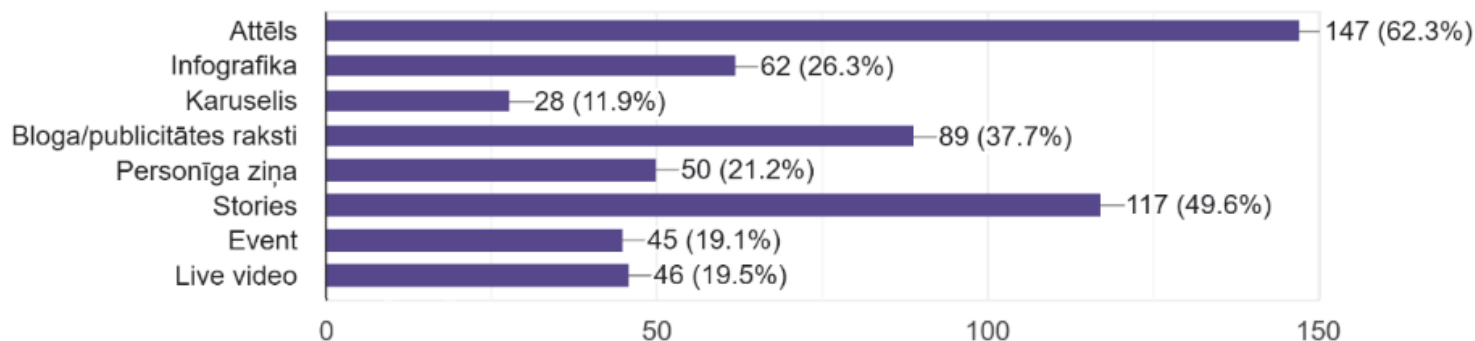

Respondenti norādīja, ka ikdienā izmanto šādas platformas:

TikTok un WhatsApp – 81,2%	YouTube – 76,7%
Snapchat – 69,8%	Instagram – 67,8%
Telegram – 61,2%	Facebook – 44,5%

Secinām: lai sasniegtu jauniešus, komunikācija galvenokārt jāfokusē uz TikTok, Instagram un WhatsApp, kas ir viņu galvenā ikdienas saziņas vide.

Jaunieši dod priekšroku dinamiskiem un vizuāliem formātiem, tāpēc attēli un īsie “stories” būtu efektīvākie veidi informācijas izplatīšanai. (Skat. attēlu Nr. 19)

Attēls Nr. 19

JAUNIEŠIEM VĒLAMIE INFORMĀCIJAS FORMĀTI

Jauniešu viedoklis par digitālajām iespējām Ludzas novadā

Par digitālajām aktivitātēm (piemēram, Zoom vebināriem vai konkursiem) 33,8% (79 jaunieši) norāda, ka šādu iespēju ir pārāk maz. 31,6% (74 jaunieši) labprāt iesaistītos aktivitātēs, ja būtu vairāk digitālo piedāvājumu. 23,1% uzskata, ka šādu aktivitāšu jau ir pietiekami vai pat par daudz. Tikai 1,7% domā, ka iespēju ir pietiekami, savukārt 1,3% aptaujātajiem nav viedokļa.

Kopumā vairāk nekā 65% jauniešu uzskata, ka digitālo iespēju trūkst vai tās nav pietiekami interesantas.

Informētības līmenis par iespējām

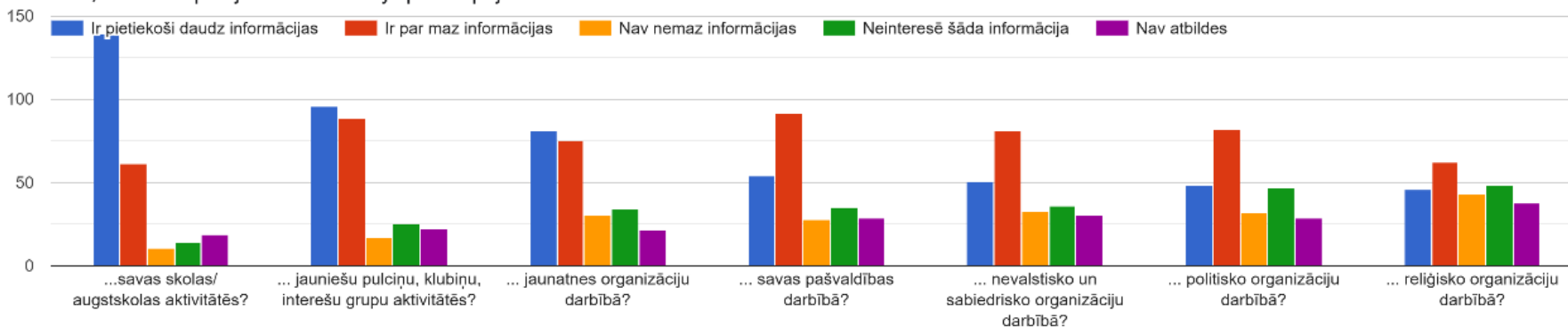
Vislabāk jaunieši jūtas informēti par skolas un augstskolas aktivitātēm – 139 jeb ~57%. Par jauniešu pulciņiem un interešu grupām informācijas pietiekami ir 96 jauniešiem, bet gandrīz tikpat daudz (88) uzskata, ka tās pietrūkst. Mazāk skaidrības ir par:

- jaunatnes NVO – tikai 81 jauniešis jūtas informēts;
- pašvaldību aktivitātēm – tikai 54 informēti, 120 uzskata, ka informācijas trūkst;
- politiskajām organizācijām – informēti tikai 48, bet daudzi vienkārši nav ieinteresēti;
- reliģiskajām organizācijām – informēti 46.

Tātad, skola ir centrālais jauniešu informācijas kanāls (Skat. attēlu Nr. 20)

Novērtē, vai Tev ir pieejama informācija par iespējām iesaistīties...

Attēls Nr. 20
INFORMĒTĪBAS LĪMENIS PAR IESPĒJĀM

Tika nosaukti šādi **ērtākie informācijas saņemšanas kanāli**:

Draugi – 128 jeb 54,2%

Skola – 126 jeb 53,4%

Jaunatnes portāls (jaunatneslietas.lv) – 86 jeb 36,4%

Masu mediji – 80 jeb 33,9%

Internets kopumā – 53 jeb 22,5%

NVO un koordinatori – 22 jeb 9,3%

Drukāti materiāli (afišas, bukleti) – 33 jeb 14%

Secinājumi:

- Informācijas izplatīšanā dominē draugu tīkls, sociālie mediji un skola.
- Jaunieši vēlas informāciju saņemt vizuālā un dinamiskā veidā (attēli, īsie video).

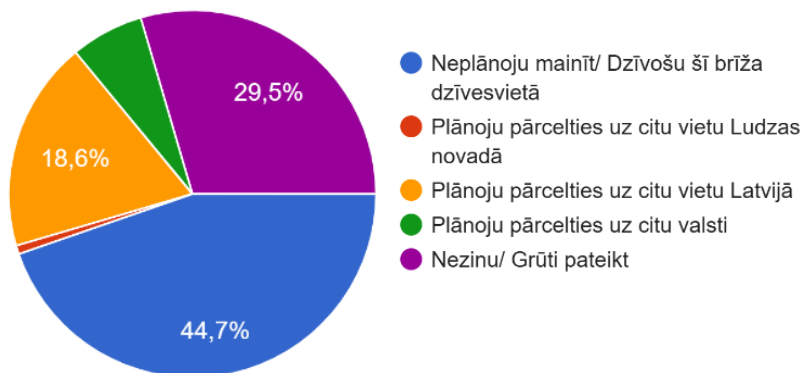
- Digitālo iespēju ir par maz, un daļa aktivitāšu nav pietiekami pievilcīgas.
- Liela daļa jauniešu nejūtas pietiekami informēti par pašvaldību un NVO iespējām.
- Efektīva komunikācija jābalsta uz daudzkanālu pieeju, īpaši izmantojot Instagram, TikTok un WhatsApp.

JAUNIEŠU KOMENTĀRI UN PRIEKŠLIKUMI SITUĀCIJAS UZLABOŠANAI LUDZAS NOVADĀ

Uz jautājumu, vai plāno mainīt dzīvesvietu, atbildēja 265 jaunieši. Rezultāti skaidri parāda, ka liela daļa jauniešu šobrīd vēl nav izlēmuši par savu nākotnes dzīvesvietu, bet ievērojams skaits apsver iespēju doties prom:

44,7% jeb aptuveni 119 jaunieši norādīja, ka neplāno mainīt dzīvesvietu un paliks tur, kur šobrīd dzīvo. Tikai 0,8% jeb 2 jaunieši plāno pārcelties uz citu vietu Ludzas novadā, kas parāda, ka pārvietošanās novada ietvaros ir minimāla. 18,6% jeb 49 jaunieši vēlētos pārcelties uz citu vietu Latvijā. 6,4% jeb 17 jaunieši apsver iespēju pārcelties uz citu valsti. Liela daļa jeb 29,5% (aptuveni 78 jaunieši) atzina, ka nezina vai viņiem ir grūti pateikt, kas apliecina, ka viņu nākotnes plāni vēl nav skaidri. (Skat. attēlu Nr. 21)

Attēls Nr. 21

RESPONDENTU PLĀNI MAINĪT DZĪVESVIETU TUVĀKO 3 GADU LAIKĀ

Atbildēs uz atvērto jautājumu jaunieši uzsvēra vairākas svarīgas tēmas un konkrētus ieteikumus. Galvenās idejas un vajadzības sagrupētas četros blokos.

Brīvā laika un aktīvās atpūtas iespēju attīstība ārpus Ludzas:

- izveidot paintbola laukumu, velotaciņas, datorkluba vai e-sporta zonu,
- labiekārtot stadionu “Vārpa” un svaru zāli,
- paplašināt sporta aktivitāšu klāstu – basketbolu, volejbolu, skriešanu.

Praktiskās dzīves uzlabojumi:

- bezmaksas vai pieejamāku transportu uz pasākumiem,
- bankomātu ar naudas iemaksas funkciju Kārsavā,
- mazāk centralizēt aktivitātes tikai Ludzā.

Jauniešu līdzdalība lēmumu pieņemšanā:

- izveidot “Jauniešu budžetu”, kur paši jaunieši varētu lemt par finansējuma izmantošanu,
- ieviest ceļojumu fondu “Atver Ludzai pasauli”, lai jaunieši var apmeklēt kursus un pasākumus ārpus novada,
- nodrošināt atalgoātu jaunatnes lietu speciālistu katrā pilsētā.

Radošās un kultūras aktivitātes:

- vairāk koncertu, diskotēku, pasākumu,
- iespējas apgūt mūzikas instrumentu spēli,
- dažādu radošo pulciņu un kursu pieejamība.

Secinājumi:

- Gandrīz katrs ceturtais jauniešs apsver pārcelšanos uz citu pilsētu vai valsti (kopā 25%), kas ilgtermiņā var radīt iedzīvotāju un aktīvo jauniešu skaita sarukumu novadā.
- Nepilna trešdaļa (29,5%) vēl nav izlēmusi, kas norāda uz vajadzību veidot motivējošu vidi un drošības sajūtu par nākotni.
- Jaunieši pauž konkrētu un detalizētu redzējumu, kā uzlabot dzīvi – no infrastruktūras līdz līdzdalības mehānismiem.

- Ierosinājumi, piemēram, “Jauniešu budžets” un ceļojumu fonds, parāda vēlmi pēc lielākas autonomijas un uzticības no pašvaldības puses.
- Liela daļa komentāru uzsver nevienlīdzīgu iespēju sadalījumu starp Ludzu un pārējiem pagastiem, kas prasa izlīdzināt resursu pieejamību un pasākumu ģeogrāfiju.

Ludzas novada jaunieši skaidri pauž, ka viņiem nav svarīga tikai izklaide, – viņi vēlas:

- ✓ daudzveidīgas iespējas pašizpaušmei un zināšanu apguvei,

- ✓ modernu infrastruktūru un sporta aktivitātes,
- ✓ praktiskus atbalsta instrumentus ikdienas vajadzībām,
- ✓ vairāk līdzdalības un atbildības par savu vidi.

Lai šīs vēlmes nekļūtu tikai par sarakstu, ir būtiski kopā ar jauniešiem izstrādāt konkrētu rīcības plānu, kur katra no šīm idejām pārtop reālos projektos un pasākumos. Tas ļautu stiprināt jauniešu piederības sajūtu un mazināt vēlmi pamest Ludzas novadu.

Ludzas novada jauniešu aptauja 2025

Sagatavoja:

Ruslana Žorža,

Ludzas novada Bērnu un jauniešu centra jaunatnes darbiniece;

Sintija Ruskule un Mareks Punans,

biedrības “Kārsavas novada jauniešu centrs “Pūga”” pārstāvji;

Svetlana Rimša,

Ludzas novada Izglītības pārvaldes jaunatnes lietu speciāliste.

Pētījumu palīdzēja veikt

Zilupes jauniešu iniciatīvu grupa

Ludza,
2025.gada maijs